

מישיבת תבש

מעייני חיזוק וזמוןה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

לשון קול
קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

קרבנה
אל נפשי
פנימיות הפרשה
במשנת מו"ר שליט"א

נפשי
בשאלתי
שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א

סליחה, אין לי זמן

דבר הנעשה מעצמו, עד שגם תבן ברחוב אין מתנענע בלא השגחת הבורא, וכן איתא מהאר"י הק' בשער רוח הקודש, שאפילו הכאה במקל אין נעשה ללא השגחה פרטית... וכאשר היו ישראל תחת יד פרעה לא היה את האמונה הזאת. כי פרעה"ה אותיות הער"ף. היפך דעת הקדושה. ואיתא מהבעש"ט שכאשר היה "וימת מלך מצרים" - שהיה לפרעה נפילה. אז היה יכול להיות "ויאנחו בני ישראל". שהתחילו בני ישראל לצעוק אל ה' לפי שנתגבר בהם כח האמונה, ואז היה "ומשה היה רועה". שכאשר פרעה מקבל נפילה מתגדל כוחו של משה, משה הוא כנגד דעת, "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוהים אין עוד מלבדו".

ומאחר שענין גלות מצרים היה בהעדר האמונה מבני ישראל. לכן לא היה להם זמן, כי מה שהיה להם הבלי העולם הזה, אין בהם מאומה. לפי שאינו של האדם. וזה הכונה "החודש הזה לכם". שרק כאשר יצאו בני ישראל מתחת יד פרעה ושוב אינם עבדים. עבדי הם ולא עבדים לעבדים. ומשנעשו עבדים להשי"ת יש להם חיים נצחיים, ועל ידי זה נכנס הזמן לרשותם של בני ישראל, ורק עכשיו התחיל זמנם. ומשום כן החודש הזה לכם ראש חדשים. רק עכשיו כאשר אתם יוצאים מתחת יד מצרים ומתחילים לדעת מהשי"ת. רק עכשיו מתחיל זמנכם. ומשום כן תקנו חכמים לקרא פרשת החודש קודם יצאת מצרים, כדי שנוכח הענין של החודש הזה לכם" (אוי"א פורים, מאמר ג).

ידוע משלם של בעלי המוסר על אותו בית-החיים שעל מצבותיו הופיעו מספר שנותיהם של השוכנים בו, על אחד כתוב שחי שנתיים ועל השני חמט, וכן הלאה והלאה, כשאינן אף מציבה שהשוכן בה עבר את שנת העשרים.

לשאלת העוברים ושבים מסבירים התושבים, שבעירם מחשיבים כחיים רק את השעות שבהם האדם חי, חיים של בן חורין, כאלו שהם שלך ולא המשועבדים לפרעה יצרך...

ובעקבות כל זאת מופנית השאלה לשוחקים על משבתו של ר' גרונם השוכן לו בצד השמאלי של לבבנו; וכי היום הנוכחי שווה פחות מאותו יום אחרון שנרכש ביזע?

בדמעות שלישי עבר ר' גרונם בין המתפללים, לא כסף ולא זהב הוא מבקש. אלא מאי?

חלום חלם - ולא כאחד משאר החלומות אשר שוא ידברו, אלא - חלום ברור כבהקיץ שנשנה ושולש, ואשר בו נאמר לו בבירור כי תם זמנו ל"ע, פשוטו כמשמעו, ועתה עובר הוא מבית כנסת למשנהו מתחנן בפני המתפללים להרבות זכויות בעדו, כי כה נגלה לו בחלומו שכל פרק משניות יזכרו בדקת חיים נוספת.

אמנם קשה היה לו לעבור ולשכנע עוד ועוד יהודים באמיתת חלומו, אך ישראל רחמנים נתבעים ונותנים, האחד תרם פרק, השני שתיים וכן הלאה עד שבסופו של יום נרשמו לזכותו לא פחות מ-1440 פרקים = עשרים וארבע שעות נוספות של "חיים".

על ידי זה נכנס
הזמן לרשותם
של בני ישראל,
ורק עכשיו
התחיל זמנם

שש ושמוח חזר האיש לביתו עם הבשורה הטובה אותה השמיע באזני נוות ביתו שהבינה לרוחו והזמינה על אתר מגש פיצה עם שישית בקבוקי בירה וחמש ק"ג פיצוחים אותם הניחה לצד שבעת עיתוני היום אותם לא הספיק האיש לקרא בבוקרו של יום, עקב היותו טרוד בהשגת שעות נוספות של חיים...

"איתא, שהעבד אין לו זמן, והכוונה בזה, שאין לו זמן משלו, שהרי הוא שייך לאדון וכל אשר לו הוא תחת יד אדונו, וכמו כן היו בני ישראל תחת יד מצרים.

ואיתא מהבעש"ט הקדוש, שכאשר היו בני ישראל תחת יד פרעה, בנוסף לכל מה שסבלו מתחת יד פרעה בגשמיות, עיקר גלות היה מה שהיו תחת הדעת של פרעה, שהיה לבני ישראל האפיקורסות של פרעה, שלא האמין פרעה בהשגחה פרטית, ומשום כן בני ישראל אפילו שהאמינו בהשי"ת, אך לא היה להם הכח להאמין שהשי"ת נמצא בזה העולם, והשי"ת מנהיג את העולם ושהכל בא מהבורא עולם, ופגם זה עושה פירוד בין קוב"ה ושכינתיה, ומשום כן בכל המכות אמר משה "למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ", שכאשר בא משה רבינו התחיל להתגלות לבני ישראל שהשי"ת מלך העולם, והוא מנהיג את כל הבריאה, ואין

• שאלה • האם אי אפשר לעבוד את ה' בלי קשיים ונסיונות?

תשובה: זה תלוי כמה כבר תיקנו בגלגלים הקודמים, אמנם חשבונות אלו אינם שייכים לנו, אנחנו לא פילוסופים. עלינו מוטל, לעשות מה שציונו אותנו ולהשמר מן הנאסר עלינו, עלינו לשמוח עם החלק הטוב שיש לנו ולהודות לה. "מקומט נישט אראפ אויף דער וועלט אויף דאטשע" (לא יורדים כאן בעולם לבית הבראה), אדם לעמל יולד. רק צריך לבקש מה' שיתנהג עמנו בחסד וברחמים, שיתן לנו חיים, שנהיה בריאים. ולהיזהר שלא ליפול, לשמור שלא נשבר, כשנשברים צריך על זה לבד תיקון, יש להחזיק מעמד ולהודות על החלק הטוב.

• שאלה • איך אפשר להתחדש בהנחת תפילין, ב"ה כבר זוכים להניח תפילין הרבה שנים, זה נהיה כמצות אנשים מלומדה?

תשובה: על זה כתוב שכשאתם קם בבוקר יחשוב 'אני רוצה למלאות יום אחד בתורה ותפילה, ובלי דברים בטלים ולשון הרע, להתפלל ג תפילות בכת, וללמוד שיעורי התורה כראוי. בזה יזכה להיות מאושר לעולמי עד ביום אחד בלבד, בלי שום בלבול מאתמול וממחר, רק היום הזה, אין לי שום דבר בעולם רק את העכשיו, למלאות את היום כראוי, בזה זכה לעשות פעולה נצחית לעולמי עד ולנצח נצחים, הקב"ה נותן שכר על כל ברכה, על כל תיבה בתורה, על כל מצוה, על כל היסח הדעת ממחשבות רעות, כל נקודה שעושים לכבוד השי"ת, כביכול זכה 'לקנות את השי"ת'. אשרינו מה טוב חלקינו.

הסוד שהיה נעלם מאחשורוש

מתוך דיבורי קודש שנאמרו בעת משתה היין דהאי שתא

אין עצבות בעולם כלל, רק שמחה גדולה ביותר. וזה מרומז בסעודה הפשוטה שלנו עם האטריות והלחם, זה הדבר הגבוה ביותר בעולם. איי טאטע טאטע!

יש היום הזדמנות, הזדמנות לכסוף להשי"ת, להתגעגע להשי"ת, הקב"ה גדול מאד מאד, אף אחד אין לו רשות להתגעגע להקב"ה רק אנחנו בלבד, כי אנחנו בני מלך מלכי המלכים הקב"ה, יותר גבוהים מכל הברואים שבעולם, אנו יותר גבוהים מכל המלאכים והשרפים שבלב העולמות, אנו בני המלך.

אף על פי כן 'חסדך ה' יסעדני'

אלו התיבות **'אם אמרתי מטה רגלי, חסדך ה' יסעדני'**, אמר אותם דוד מלך ישראל שלנו, היו לו כ"כ הרבה צרות וכ"כ הרבה רדיפות, והוא תמיד התחזק, ולא נשבר. וזה שאמר דוד **'אם אמרתי מטה רגלי, אעפ"י שאני מאד מאד מתחזק, אם אני כבר אומר מטה רגלי, כשאני אומר מטה רגלי, זה סימן שהכל נגמר, נגמר דוד המלך, ואעפ"כ 'חסדך ה' יסעדני'**, הקב"ה כן סועד ומחזק אותי. זהו דוד מלך ישראל. מה שעבר עליו, הוא היה משיח צדקינו, הוא עבר כ"כ הרבה צרות ורדיפות שאין לשער... כ"כ הרבה מרירות עבר עליו כל ימיו, והוא דוד מלך ישראל, אינו מרמה את עצמו, אם אני אומר **'מטה רגלי, זה באמת מטה רגלי, נגמר העולם וצריך להתייאש, ואעפ"כ 'חסדך ה' יסעדני'**.

כל אחד ואחד שנמצא כאן הוא צדיק יסוד עולם, קדש הקדשים, בן המלך, יש לו תורה. לכן צריך לברך אתכם בכל הברכות, שתהיו בריאים ועשירים ומלאים שמחה תמיד. ותזכו לעסוק בתורה ותהיו תלמידי חכמים גדולים. כל מי שנמצא כאן יהיה בקי בבהירות בכל השי"ס כולו בלי שום ספק כלל. ולא רק שי"ס אלא גם כל ד' חלקי שו"ע עם שי"ט מורי המפרשים מסביב. ותזכו להיות מורי הוראות בישראל, אתם ובניכם ובני בניכם.

צדיקים יקרים, צדיקים יקרים אתם בני המלך, בני המלך. בני המלך. אנחנו בני המלך, אנחנו בני המלך, אין יותר גדול מאיתנו.

רבינו הקדוש אמר **'את זה תקבלו ממני, שהעולם הזה לא ירמה אתכם...'** אחשורוש לא ידע מהרבי הקדוש, הוא היה מרמה את עצמו, כל עיקר מלכותו לא היתה רק י"ד שנה בלבד והוא התגאה כמי שהוא מלך על כל הבריאה, סך הכל י"ד שנה, ואח"כ הכניסוהו בקבר, וזאת משום שלא ידע מרבינו הקדוש, זהו עיקר הצרה שלו. אבל ב"ה אנו כן יודעים מהרבי הקדוש, אנו נזכה לחיות לנצח.

הכח של מרדכי להשפיע אמונה

מרדכי - מרי דכיא, מרדכי הצדיק הוא נקי, דכיא לשון נקיות וזיכוק, **קדושה, קדושה**, נקי וזך, נקיות במחשבה, נקיות בדיבור, נקיות במעשה, קדוש קדוש קדוש, נקי מפגם הברית, נקי במחשבה, בדבור ובמעשה, זך ונקי לגמרי, נקי וזך, זך ונקי. רק הוא יכול להאיר את האמונה הקדושה.

לחיים - נצחיים

לחיים... לחיים... לחיים... לחיים... בקדושה, לחיים בשמירת הברית, כשיש לאדם קדושה הוא חיי לעולם, אינו מת. כי המות הוא פגם הברית. אנו חיים, אנו בשמחה, אנו חיים לנצח.

מתי זוכים להארת 'אנכי ה' אלקיך'

אנכי ה' אלקיך! עוד הפעם אנכי ה' אלקיך! עוד הפעם אנכי ה' אלקיך! אבל במה זה תלוי, באשר הוצאתיך מארץ מצרים, לצאת מפגם הברית, לצאת מטומאת הברית, אזי הוא אנכי ה' אלקיך, אז הוא ה' אלקיך, אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, היינו מטומאת מצרים, הוציא אותך מטומאת מצרים אזי הוא אנכי ה' אלקיך, אזי הוא ה' אלקיך.

הסעודה הפשוטה והגבוהה ביותר

מורי ורבותי, עתה הוא זמן קדוש מאד, זמן גבוה מאד, מאד מאד זמן גבוה, אנו נמצאים עכשיו בזמן גבוה מאד מאד מאד, אסור לנו לשכוח איפה אנו נמצאים עכשיו, הארז"ל אומר שסעודת פורים היא סוד סעודת הגאולה אחרונה, בשעה שיתגלה כי ה' אחד ושמו אחד,

'אשר פקד על פי משה'

רבינו"ל אמר שכל תפלה ותפלה שכל אחד מתפלל, הוא בחינת אבר מהשכינה, שהם איברי המשכן שאין שום אחד מישראל יכול לאעלה שיפא בשיפא כל חד לדוכתיה, אלא משה בלחוד, עכ"ל, שעל ידי כל תפילה שהאדם מתפלל נעשים תיקונים באברי המשכן. כמו שאנו רואים שילהכין את חלקי המשכן, כמו גם לעשות תיקונים נפלאים, היה בכוחם של ישראל ושל בוני המשכן, שעם ישראל הביאו את הזהב ואת הכסף לבניית המשכן, ואילו בוני המשכן היו מתקנים מהם את חלקי המשכן, כמו שאמרו חז"ל **'יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ'** (ברכות ג"ה ע"ב). אבל להקים את המשכן בפועל, לא היה ביכולתם. כי רק משה רבינו בלחוד היה יכול להקימו. כי היה כלול מכל ישראל, וכל ימיו מסר נפשו עבור התגלות השכינה בעולם הזה, ולכן מסוגל רק הוא להקים ולבנות את הקומה.

וכפי שאנו רואים בחוש שבכל בנין גשמי ישנם שתי עבודות, תחילה יש לסתת את אבני הבנין המונחים בנפרד, ליפות ולפאר כל חלק וחלק מחלקי הבנין, כל עץ וכל ציר ויתד וכל פרטי הבניה, להכניסם ולסדרם שיהיו ראויים להכנס בבנין ולעמוד על עמדם וסדרם, כל אחד על מקומו המיועד. ולאחר מכן להציבם על כנם בפועל, להעמידם ולחברם זה על גב זה, כדי להכנס לדור בו לאחר שיעמוד הבנין על תלו. כמו"כ בהקמת המשכן, החלק הראשון נעשה ע"י כל ישראל וחכמי הלב בוני המשכן, ואילו הצבת והקמת המשכן על מכונו לא היה מסוגל כי אם משה רבינו לבדו.

(מתוך שיעור על תו' ב' בליקוי"מ - חורף תשע"ג)

'ככל אשר צוה ה' את משה'

נולדתי בעיר העתיקה, הרב באותה תקופה היה רבי פינחס אפשטיין, הוא היה המורה הוראה, וכולם אמרו שהסיבה שזכה לגדול בתורה באופן מיוחד, בגלל שהיתה תקופת מלחמה, אף אחד לא למד, והיחיד שלמד היה רבי פינחס, הוא עזב הכל ועמל בתורה, לאחר שנגמרה המלחמה נשארו אחרים עמי הארץ והוא היה תלמיד חכם.

בעת מלחמה יש להיזהר מאוד מבטלה, מה שמוכרח לדעת, יודעים ממילא, מי שחפץ יכול לשבת וללמוד ולצמוח לגדול מאד בתורה.

צריך שיהיה לנו שכל, שלא יעברו ימינו ושנותינו בהבל וריק, רק נמלא שנות חיינו בעוד דף גמרא ועוד דף גמרא, עוד סימן שולחן ערוך כהנה וכהנה, וכך יהיה לנו מה לקחת איתנו למעלה, מעבר לזה לא לוקחים שום דבר למעלה.

כלל גדול הוא שהרי בעולם-הזה כל אדם אוהב שיהיה לו טוב, שיהיה לו אוכל ושתיה והצלחה בכל מעשיו, על אחת כמה וכמה שם למעלה שכל אחד ירצה שיהיה לו מוכן תורה ותפילה, ג' תפילות ביום בכונה, שיעורי תורה כראוי, עי"ז כשעולה למעלה יש לו מה לעשות, ממשכים להתפלל ממשכים ללמוד תורה, אדרבה שם נתגלים סתרי תורה, וזיין דרוזין דאורייתא, כל התורה נתעלית באופן גבוה מאד. וכך יש לו חיים טובים בעוה"ז ובעוה"ב.

(כ"ו תמוז ה' מט"ו"מ) (תשפ"ד)

'אמונה בקדושת הזמן!'

וכדבר הזה מצינו גם בשמחת בית השואבה, כי ניסוך המים אינו מפורש בתורה אלא הוא 'הלכה למשה מסיני' (סוכה לד), ובתורה רק רמוז ענין ניסוך המים (תענית ב), והאפיקורסים והמינים הכחישו מצוה זו (סוכה מה), ודייקא לכן היו מרקדין ושמחים כל לילה ולילה לכבוד המצוה של ניסוך המים, "להוציא מלבן של צדוקים!" - כי רק על ידי קבלת התורה מסיני מתקבלים להשי"ת! אין דרך אחרת! ולולי כך אזי נדחים חלילה, ה' ירחם!

והנה ימים באים, אנו מתקרבים לימים קדושים ונעלים כאלו של חג הפסח, בו מתעוררים תיקונים קדושים ונוראים, ואנו צריכים להמשיכם על ידי אמונה חזקה וברורה בקדושת היום, צריכים 'לקנותם' קנין נצחי בנפשנו על ידי התפילות; על ידי תפילות המועדים המיוחדים; על ידי אמירת ההגדה; ועל ידי כל מצוות ההג.

להאמין בקדושת הזמן!

ובמשנה רואים דבר פלא, ששינוי בפרקי אבות (פרק ג' משנה יא) "המבזה את המועדות אין לו חלק לעולם הבא!", ומהו גדר 'המבזה את המועדות'? מבאר הברטנורא - מדברי חז"ל - שהוא מי שאינו אוכל סעודת יום טוב, או שאוכל סעודה אך אינו מכבדו בסעודה ראויה לכבוד היום, הוא אוכל בחול המועד ארוחה כמו שאר ימות החול, הוא אינו עורך שולחן וסעודה חגיגית לכבוד החג, הוא נקרא בתואר 'מבזה את המועדות ואין לו חלק לעולם הבא'!

האדם מקושר עם השי"ת על ידי קדושת הזמן של חול המועד, על ידי הסעודות של חול המועד, על ידי שהוא מנצל את הזמן כראוי בתורה ותפילה.

על ידי שהאדם עושה מלאכה בחול המועד או על ידי שאינו אוכל יום-טובידיגע סעודה (סעודה חגיגית) בחול המועד - הוא מזלזל במועד! א מוראדיגע זאך! ועד כדי כך - הרי מדובר בסעודה של חול המועד גרידא ולא של יום טוב!

מען דארף גלייבן אין דער קדושת הזמן! צריכים להאמין בקדושת הזמן! ועצם האמונה שמאמינים בקדושת הזמן, שמתנהגים כראוי בתורה ותפילה, בהנהגות ישירות ובשמחת יום טוב, על ידי זה גופא ממשכים הארה אשר על ידה אנו מקושרים לבורא ב"ה בעצמו כביכול, וזה נעשה רק על ידי תרי"ג מצוות ולא על ידי שום דבר אחר! על ידי המצוות דאורייתא ודרבנן שקיבלנו מסיני!

אמנם כלל ישראל היו בגלות. הדעת שלהם היה בגלות, כי זהו אכן הענין של פרעה שהוא אותיות 'הערף', כי "עורף" הוא נגד ה"דעת", נגד הדעת האמיתי, דעת דקדושה. ולכן רואים איך משה רבינו היה אומר בכמה וכמה מכות (שמות ה, י) 'למען תדע פי אין פה' אלקינו, ומובא שהמופתים במצרים לא הראו רק את המופת עצמו, אלא המופת הכריז והראה לעין כל שהכל הוא מהשי"ת! דהיינו; מה שהמופת הוא מהשי"ת עדיין לא די בזה, בזה עדיין לא נגמר התכלית מהמכה, אלא המופת עצמו 'סיפר' שהכל הוא 'למען תדע פי אני ה' בקרב הארץ' (שם ח) - שהארציות וכל הכלול עמה הכל הוא מהשי"ת! - אט דאס איז די אידישע אמונה!

אנו מתקרבים לימים קדושים ונעלים כאלו של חג הפסח... אנו צריכים להמשיכם על ידי אמונה חזקה וברורה בקדושת היום

העסק הגדול סביב קצירת העומר

שינוי (מנחת סה) שבימים ט"ז ניסן כאשר היו הולכים לקצור את העומר ולהקריבו, היו קוצרים אותו בעסק גדול, ולכבוד המעמד היו באים ומתאספים המון עם רב מכל העירות, וכאשר הכהן עמד לקצור שאל: "מגל זה" - האם לקצור עם מגל זה? וענו ואמרו: "הן". אחר כך היה שואל שוב "מגל זה" וענו לו: "הן". וכך שילש בפעם שלישי. ואחר כך שאל: "אקצור" - האם אקצור עכשיו? וענו לו: "הן". כך שלש פעמים. וכאשר חל יום ט"ז ניסן בשבת היה מוסיף ושואל "בשבת זו?" וענו לו: "הן". ורק אחר כך היה קוצר את העומר בעסק גדול.

כך היו מכריזין שלש פעמים על כל דבר שהיה עושה, וכל כך למה? 'כדי להוציא מלבן של צדוקים'. כי חז"ל קיבלו בתורה שבעל פה שמה שכתוב בתורה (ויקרא כג, יא) 'וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ וְהִבֵּאתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן וְהִנִּיף אֶת הָעֹמֶר לְפָנָי ה' לְרִצְוֹנְכֶם מִמִּצְרַת הַשֶּׁבֶת יִיפְנֹנוּ הַכֹּהֵן הַכּוּוּנָה הוּא מִמִּצְרַת יוֹם טוֹב הָרֵאשִׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, וּאִפִּילוּ אִם חָל בְּשַׁבַּת, וְהַצְדוּקִים הָיוּ מִכְחִישִׁים דְּרֵשׁ זֶה, וְכִדִּי לְהוֹצִיא מִלְּבָן וּמִדַּעְתָּם הַכּוּוּבָת עֲשׂוּ עֵסֶק גָּדוֹל מִקְצִירַת הָעוֹמֶר.

גלות מצרים בפרטיות לכל אחד

מובא בשם הבעל שם טוב הק' זי"ע (ראה תולדות, פר' שמיני) שכמו שכלל ישראל היו בגלות מצרים בפשטות, כמו כן היה כל אחד בתוך גלות פרטי. ורביה"ק אומר (ליקו"מ ד' אות ט, ועוד) "כל הגלויות נקראים בשם מצרים", מצרים הוא מלשון מִצְרִים. כי כלל ישראל היו נמצאים אז במיצר גדול בנשמות.

בתורה הקדושה נקראת גלות מצרים בשם "כור הברזל" (דברים ד, כ). הבה נתבונן מהו 'כור הברזל'; קדירה של ברזל שמזככים שם את הזהב, וכדי לזככו כראוי צריכים לכסות את הקדירה ולהדקו היטב באופן חזק ביותר, וצריכים לחממו ולהרתיחו בחום גבוה וחזק מאד, ורק כך הוא יכול לזכך את הזהב ולהפרידו מהסיגים המעורב בו. כי הזהב בתחילתו מעורב עם עפר ובוץ וצריכים להרתיחו עד שהזהב עומד בפני עצמו.

השי"ת אומר לבני ישראל: "לא הוצאתי אתכם ביציאה גרידא ממצרים, אלא כמו אדם שהיה סגור בתוך 'כור הברזל' מבלתי יכולת לצאת, אין לו דרך להינצל ולצאת משם, משם הוצאתי אתכם!" - כך מתארת התורה את 'גלות מצרים'.

הדעת דקדושה היה בגלות

אומר הבעל שם טוב הק' זי"ע, שכמו שהיה גלות גשמי במציאות, כן על זה הדרך היתה הדעת דקדושה בגלות, גלות ברוחניות, כי מצרים היתה נחשבת לפנים עם חכמות, חכמת מצרים, היו שם הרבה חכמות חיצוניות, כי היו נתונים תחת 'דעת פרעה', ואפילו מי שהיה מאמין בהשי"ת בכל זאת לא היה יכול להפנים במוחו שכל מה שנעשה בעולם - כל זיו - הכל הוא מהשי"ת לבד, 'דעת אמיתי' זה לא היו יכולים לקלוט במח מתוקף השכח גלות מצרים.

וזהו היפך דעת תורה, כי כל התורה הוא 'אמונה', ופירוש אמונה הוא שהכל הוא בהשגחה פרטית מיוחדת מהשי"ת על כל פרט ופרט ממש! ומובא אכן מהבעל שם טוב הק' זי"ע, שאפילו על דבר שיש עליו בחירה - גם על זה ישנו השגחה פרטית, כי השי"ת הוא כל יכול ויכול לעשות תרתי דסתרי, מצד אחד שיהיה בחירה לאדם, ומצד שני לא נעשה שום דבר בעולם בלי השגחתו הפרטית של השי"ת. והאדם אינו חושב אפילו מחשבה אחת בלי כח מלמעלה! הכל הוא מהשי"ת!

'איברי המשכן'

בי"ה יום ה' י"א אדר תשכ"ו פעה"ק ירושלים ת"ו בב"א.

והענין הזה של רצון והשתוקקות, היא עצה נפלאה אף שנמצאין בעת ירידה, ואפילו אם נמצאים במצב כזה שאין מתגלה שום רצון והשתוקקות, אבל בעומק עומק הלב נמצאת תמיד נקודה נעלמת המתאוה ורוצה לשוב לשרשה, שעל הנקודה הזו נאמר "אֲמַרְהָ לְאֵלֵי בְּעוֹדִי" (תהלים קד, לג), ו"אֲזַכֵּרְהָ נְגִינָתִי בְּלִילָה" (שם עז, ז). ובוה"ק (ח"א דף ק' ע"א) מבואר דבאתר דאתדבק בר נש בהאי עלמא - הכי איתדבק בעלמא דאתי [במקום שמתדבק האדם בזה העולם - כן מתדבק בעולם הבא]. ויהי רצון שחבלי עולם הזה לא ירחיקו אותנו מנעימות נפלאות נצחיות יהדותנו.

על דבר הבחור היקר... הי"ו, הנה לפני כמה שבועות יצא קול שעזב את השידוך, וחשבתי על זה שמהשידוך הזה כבר לא יהי לו שום צער כל ימי חייו. אולם אח"כ שאלתי אותו ואמר לי שלא עזב את השידוך, רק שהיתה לו עמה התמרמרות, ובדיוק או כתבת שאתה מרגיש שהוא שרוי בצער, וזה סימן שאתה חבר קשור אתו. וכפי הנראה כעת קשר השידוך הולך ומשתפר בטוב, והי' ינחהו בדרך הטוב למען ייטב לו כל הימים. ודע כי הבחור הנ"ל הוא ידיד נאמן לך מאד, כי תמיד כשאני מדבר עמו מתפילה, הוא אומר לי שאתפלל עבורך, ואני לא מספר לו את הדבר שיש בינינו, היינו לומר עבורך קאפיטל תהילים בכל יום, ובי"ה שאני ממשיך בזה כפי מה שאני יכול, תודה לא-ל.

ומקרב לבי אסיים בברכת פורים שמה וחג הפסח כשר ושמה, ופרנסה בשפע ונחת וכל טוב לעד.

חברך יעקב מאיר

בכלל, איך יכולים ליפול מפגעי העולם הזה החולף ועובר בשעה שידועים מהאלקים אלקי ישראל ומתורתו הק' הנצחית, ומעצותיו הק' של רבינו, שכל זה הוא חי לעד וקיים לנצח. ואע"פ שאני רחוק מאד מהשי"ת - מתנהג עמי השי"ת בחסדים גדולים, אלפי אלפים יותר ממה שמגיע לי, וחסדי ה' לא תמנו ולא כלו, אבל תודה לא-ל שאני יודע מעצת רבינו הק' שחיוק ואימץ אותנו ליחל תמיד להי', כמ"ש בשיחות הר"ן (סימן ק"ג) בזה"ל: "ענה ואמר, חזקו ואמצו כל המיחלים להי', כל המיחלים' דייקא, אפי' אם אינכם זוכים לשום קדושה ועבודה ח"ו, רק מיחלים לבד, אע"כ חזקו ואמצו ואל תיפלו משום דבר שבעולם איך שיהי" עכ"ל.

ובליקוטי מוהר"ן (ע"י תורה יג אות ג) גילה ענינים נפלאים בענין הרצון וההשתוקקות להשי"ת ולדברים שבקדושה, וכמה תיקונים והשלמות הנפש עושים עי"ו. וע"י עצה זו מוכרחים סוף כל סוף להתקרב אל השי"ת באמת. ובסיפורי מעשיות (בסיפור הראשון של אבידת בת מלך) נאמר להשגי למלכות [שהלך לחפש את בת המלך האובדת]: "און ווען דו וועסט האבן צייט זאלסטו רק ביינען און וועלין און האפן מיך ארויס צו נעמען" [בזמנך הפנוי רק תתגעגע ותרצה ותקוה להוציאני]. וזה מכוון לכל אחד ואחד מישראל, שצריך להוציא ולהציל את נשמתו המרמזת על הי'בת מלך' המונחת בגלות בין הסטרא אחרא רח"ל. וע"ז כל אחד ואחד הוא בחי' שני למלכות' - לתקן את חלקי הקדושה השייכים לשרשו, שזה בחי' אברי המשכן המובא בליקו"מ (סימן ב).

סיפורים ולקחיהם | מאת מו"ר שליט"א

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמר ומכתבי מורינו שליט"א

לצער אותך ולמרר את חיך, ואילו בשני תוכל לחיות בהרחבה ובשלווה - היה ללא ספק מציע לך שתלך למקום ששם ייגרם לך צער ויסורים, כי הם יהיו לך לתיקון גדול, לטהר ולזכך אותך, למען תיקונך הנצחי, עד כדי כך שלא תוכל להשיב למצערות אותך כגמולם הטוב. כפי ערך הטובות שעושים לך באמצעות העיניים הללו.

לו לעצתי תשמע - סיימתי דברי לפני אותו מנהל - אם יש לך כוחות הגוף והנפש - אל נא תעזוב את המקום שם מושפעים עליך טובות וחסדים נצחיים כאלו, אשר לעולם לא תוכל להכיר להם טובה כפי התועלת היוצא לך מהם בזה ובבא.

יהי מחו"ל, מנהל ת"ת חשוב, השיח לפניי, שאחד המלמדים נטפל אליו, ויורד לחייו, וממריד את כל הצוות נגדו. עד שמרוב צער וסבל יש בדתו לעזוב את תפקידו, למרות שחניכיו זקוקים לו.

מדי דברו סיפר לי שבשהותו בארץ-ישראל הלך לבקש רחמים בקברי צדיקים, ואף מנה את שמות הצדיקים שהשתטח על קברם. כאשר הזכיר את שמו של אחד הצדיקים, אמרתי לו: דע לך, כי כפי שידעתי במהותו של אותו צדיק, מעובדות וסיפורי חייו, אומר לך נאמנה, כי אילו היית בא אליו בחיים חיותו ושואל בעצתו 'היות שמציעים לך תפקיד של מנהל בשני מקומות, שבאחד עלולים

טובות חסדים נצחיים וגדולים

עיקר שמחת הגאולה בימי דניסן הוא שהקב"ה מגלה אורו גם בעומק הקליפות